YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

14 päivänä huhtikuuta 2005 *

Asiassa C-519/03,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 12.12.2003,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään D. Martin, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Luxemburgin suurherttuakunta, asiamiehenään S. Schreiner, avustajanaan avocat H. Dupong,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: A. Borg Barthet (esittelevä tuomari), joka hoitaa kolmannen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J.-P. Puissochet, S. von Bahr, U. Lõhmus ja A. Ó Caoimh,

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 24.11.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 18.1.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut UNICE:n, CEEP:n ja EAY:n tekemästä vanhempainlomaa koskevasta puitesopimuksesta 3 päivänä

kesäkuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/34/EY (EYVL L 145, s. 4) liitteenä olevan vanhempainlomaa koskevan puitesopimuksen (jäljempänä puitesopimus) 2 lausekkeen 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on antanut vanhempainloman ja perhesyihin perustuvan loman käyttöönottamisesta 12.2.1999 annetun lain (jäljempänä vuoden 1999 laki) 7 §:n 2 momentin ja 19 §:n 5 momentin, jotka on saatettu Luxemburgin oikeusjärjestyksen osaksi vuoden 1998 kansallisesta suunnitelmasta työllisyyden edistämiseksi 12.2.1999 annetun lain (*Mémorial* A 1999, s. 190) XXIV §:llä ja jotka koskevat

— vanhempainloman päättymistä äitiysloman takia ja

— ajankohtaa, josta lukien yksilöllinen oikeus vanhempainlomaan myönnetään.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

2 Direktiivin 96/34 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden oli saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 3.6.1998.

3 Puitesopimuksen 2 lausekkeen 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Jollei 2 lausekkeen 2 kohdasta muuta johdu, työntekijöillä, niin naisilla kuin miehilläkin, on tämän sopimuksen nojalla yksilöllinen oikeus vanhempainlomaan lapsen syntymän tai lapseksi ottamisen vuoksi, jotta he voisivat huolehtia lapsesta vähintään kolmen kuukauden ajan tiettyyn ikään asti, joka voi ulottua kahdeksaan vuoteen ja jonka jäsenvaltiot ja/tai työmarkkinaosapuolet määrittelevät."

A *Kansallinen lainsäädäntö*

4 Vuoden 1999 lain 7 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

"Jos äitiyslomaoikeuden perustava raskaus tai adoptiolomaoikeuden perustava lapseksi ottaminen sattuu samaan aikaan kuin vanhempainloma, viimeksi mainittu päättyy ja äitiysloma alkaa."

5 Saman lain 19 §:n 5 momentissa säädetään seuraavaa:

"Vanhempainlomaa koskevan 1 luvun säännöksiin voivat vedota 31.12.1998 jälkeen syntyneiden lasten vanhemmat tai vanhemmat, jotka ovat tehneet lapseksi ottamista koskevan hakemuksen toimivaltaiselle tuomioistuimelle tuon ajankohdan jälkeen."

6 Vuoden 1999 lain 10 §:n 6 momentissa, sellaisena kuin tämä laki on muutettuna vanhempainloman ja perhesyihin perustuvan loman käyttöön ottamisesta 12.2.1999 annetun lain ja eräiden muiden säädösten muuttamisesta — — 21.11.2002 annetulla lailla (*Mémorial* A 2002, s. 3098; jäljempänä vuoden 2002 laki), säädetään seuraavaa:

"(Perhe-etuuksia maksavan) kassan lainvoimainen kieltäytyminen myöntämästä 8 §:ssä säädettyä korvausta ei estä työnantajaa myöntämästä vanhempainlomaa direktiivissä 96/34 säädetyin edellytyksin — —."

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

7 Komissio ilmoitti 16.5.2001 päivätyllä virallisella huomautuskirjeellä Luxemburgin suurherttuakunnalle, että sen mielestä vuoden 1999 lain 7 §:n 2 momentti ja 19 §:n 5 momentti eivät olleet direktiivin 96/34 mukaisia.

8 Luxemburgin hallitus vastasi tähän viralliseen huomautukseen 26.7.2001 päivätyllä kirjeellä, jossa se kiisti väitetyn jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen.

9 Komissio osoitti 13.11.2002 Luxemburgin suurherttuakunnalle perustellun lausunnon, jossa se katsoi, ettei vuoden 1999 laki ollut edelleenkään yhteisön oikeuden mukainen siltä osin kuin siinä säädetään, että vanhempainloma päättyy äitiysloman takia, eikä sen ajankohdan osalta, josta lukien yksilöllinen oikeus vanhempainlomaan

myönnetään. Tuossa perustellussa lausunnossa komissio kehotti tätä jäsenvaltiota noudattamaan lausuntoa kahden kuukauden pituisen määräajan kuluessa sen tiedoksi antamisesta.

10 Luxemburgin viranomaiset ilmoittivat 19.5.2003 komissiolle vuoden 2002 lain. Komission oikeudellisen yksikön mukaan se ei ollut tämän kanteen nostamisajankohtana saanut tätä ilmoitusta.

11 Tuossa tilanteessa komissio, jolla ei ollut mitään tietoja siitä, oliko riidanalaiset kansalliset säännökset saatettu direktiivin 96/34 mukaisiksi, päätti nostaa nyt esillä olevan kanteen.

Kanne

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

12 Luxemburgin hallitus väittää, ettei kannetta voida ottaa tutkittavaksi, koska sillä ei ole kohdetta, koska Luxemburgin suurherttuakunta on korjannut väitetyn jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen muuttamalla vuoden 1999 lakia vuoden 2002 lailla ja koska nämä muutokset oli tehty ennen perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättymistä.

13 Tuo hallitus väittää, ettei kannetta voida ottaa tutkittavaksi senkään vuoksi, että komissio on perustanut kannekirjelmänsä virheellisiin oletuksiin, sillä se ei ole ottanut huomioon Luxemburgin hallituksen perusteltuun lausuntoon antamaa ja sille osoittamaa vastausta sen vuoksi, että tuon toimielimen yksiköt olivat sen hukanneet.

14 Luxemburgin suurherttuakunta lisää vastauksessaan, että se kahden kuukauden pituinen määräaika, joka sille perustellussa lausunnossa annettiin kansallisen lainsäädännön saattamiseksi direktiivin 96/34 mukaiseksi, ei ollut kohtuullinen määräaika, sillä komission vaatimia lainmuutoksia ei ole mahdollista tehdä näin lyhyessä ajassa.

15 Komissio pahoittelee aluksi sitä, ettei Luxemburgin suurherttuakunnan 13.6.2003 komissaari Diamantopouloulle osoittamaa vastausta perusteltuun lausuntoon ollut toimitettu tuon toimielimen pääsihteeristölle, joka olisi voinut ilmoittaa siitä sen oikeudelliselle yksikölle.

16 Komissio muistuttaa tämän jälkeen siitä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, jonka mukaan arvioitaessa, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä. Tällä oikeuskäytännöllä vahvistetaan komission oikeus jatkaa kanteen ajamista tilanteessa, jossa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen on korjattu vasta perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen (ks. vastaavasti asia C-152/00, komissio v. Ranska, tuomio 12.9.2002, Kok. 2002, s. I-6973, 15 kohta). Tämä oikeus on a fortiori olemassa silloin, kun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä ei ole lopetettu kyseisen määräajan päättymisen jälkeen.

17 Lopuksi komissio väittää, ettei kanteen tutkittavaksi ottamiseen vaikuta se, ettei Luxemburgin viranomaisten perusteltuun lausuntoon antamaa vastausta ollut otettu

huomioon, eikä sillä loukata puolustautumisoikeuksia (ks. vastaavasti asia C-3/96, komissio v. Alankomaat, tuomio 19.5.1998, Kok. 1998, s. I-3031, 20 kohta).

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

18 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (ks. mm. asia C-173/01, komissio v. Kreikka, tuomio 4.7.2002, Kok. 2002, s. I-6129, 7 kohta ja asia C-114/02, komissio v. Ranska, tuomio 10.4.2003, Kok. 2003, s. I-3783, 9 kohta).

19 Yhtä lailla vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissiolla on intressi nostaa EY 226 artiklaan perustuva kanne myös silloin, kun riidanalainen rikkominen on korjattu perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen (ks. vastaavasti asia 283/86, komissio v. Belgia, tuomio 21.6.1988, Kok. 1988, s. 3271, 6 kohta).

20 Nyt esillä olevassa asiassa kysymys siitä, oliko jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen korjattu vuoden 2002 lailla ennen perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymistä, ja siitä, oliko kanne jäänyt ilman kohdetta ennen sen nostamista, on tutkittava tutkittaessa kanteen perusteltavuutta.

21 Luxemburgin suurherttuakunta ei voi kanteesta esittämäänsä oikeudenkäyntiväitettä perustellessaan vedota siihen, ettei sen vastausta perusteltuun lausuntoon ollut otettu huomioon, tai siihen, että tämä vastaus oli toimitettu myöhässä komission pääsihteeristölle. Yhteisöjen tuomioistuin on näet jo katsonut, ettei perusteltuun

lausuntoon annetun vastauksen huomiotta jättäminen ole ratkaisevaa. Edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Alankomaat antamansa tuomion 20 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että vaikka komission kanteessa, jolla oikeudenkäynti on pantu vireille, ei olisikaan otettu huomioon mahdollisia asianomaisen jäsenvaltion perusteltuun lausuntoon antamassaan vastauksessa esittämiä uusia tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja, kyseisen valtion puolustautumisoikeuksia ei silti ole katsottava loukatun.

22 Lopuksi väite, joka perustuu siihen, ettei Luxemburgin suurherttuakunnalle perustellussa lausunnossa asetettu kahden kuukauden määräaika ollut asianmukainen, esitettiin ensimmäisen kerran vastauskirjelmässä eikä se perustu käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin.

23 Tämä väite jätetään siis tutkimatta.

24 Edellä esitetyn perusteella komission kanne on otettava tutkittavaksi.

Kanteen tutkiminen

Ensimmäinen väite

— Asianosaisten lausumat

25 Komissio väittää ensimmäisessä väitteessään, että vuoden 1999 lain 7 §:n 2 momentti, jossa säädetään, että jos oikeus äitiyslomaan syntyy vanhempainloman aikana, vanhempainloma päättyy äitiysloman takia, ei sovellu yhteen puitesopimuk-

sen 2 lausekkeen 1 kohdan kanssa, koska kyseisessä 7 §:n 2 momentissa säädetään, että vanhempainloman on pakko päättyä äitiysloman alkaessa eikä naiselle ole annettu mahdollisuutta siirtää myöhempään ajankohtaan vanhempainloman sitä osaa, joka jää pitämättä.

26 Komission mukaan vanhempainloma on äitiyslomasta erillinen loma ja sen tavoite poikkeaa viimeksi mainitun tavoitteesta. Naisen, jonka äitiysloma on alkanut hänen vanhempainlomansa aikana, on sen vuoksi, että hänellä on puitesopimuksen 2 lausekkeen 1 kohtaan perustuva yksilöllinen oikeus vähintään kolmen kuukauden pituiseen vanhempainlomaan, voitava siirtää myöhempään ajankohtaan vanhempainlomansa se osa, jotka häneltä jää pitämättä äitiyslomansa vuoksi.

27 Komissio päättelee tästä syrjintäkiellon periaatteeseen tukeutumalla, että koska Luxemburgin suurherttuakunta on päättänyt myöntää kuuden kuukauden pituisen vanhempainloman, jos loma pidetään kokopäiväisesti, ja kahdentoista kuukauden pituisen vanhempainloman, jos loma pidetään osa-aikaisesti, sen on myöskin myönnettävä saman pituinen vanhempainloma kaikille niille henkilöille, jotka kuuluvat direktiivin 96/34 henkilölliseen soveltamisalaan, eikä sillä ole vapautta kohdella näitä henkilöitä keskenään eri tavoin, jollei tähän ole objektiivisia syitä.

28 Luxemburgin hallitus väittää, että puitesopimuksen väitetty rikkominen toteutuu vain äärimmäisen harvoissa tapauksissa. Koska vuoden 1999 lain 3 §:n 4 momentissa edellytetään, että toinen vanhemmista ottaa vanhempainloman heti äitiysloman jälkeen, ja koska valtaosassa tilanteista näin menettelee äiti, biologisesti ei ole mahdollista, että uudesta raskaudesta aiheutuva äitiysloma keskeyttäisi hänen vanhempainlomansa.

29 Kyseinen hallitus myöntää, että jos naisen äitiysloman päättyessä vanhempainlomaa hakeekin sitä vastoin isä, ei ole mahdotonta, että sen vanhempainloman aikana, jonka äiti puolestaan myöhemmin ottaa, saattaa alkaa raskaus ja näin ollen äitiysloma, joka päättäisi ennenaikaisesti vanhempainloman.

30 Luxemburgin suurherttuakunta väittää kuitenkin korjanneensa mahdollisen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen antamalla ennen perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymistä vuoden 2002 lain, jolla vuoden 1999 lakiin lisättiin uusi versio sen 10 §:stä. Tuon pykälän 6 momentissa säädetään nimittäin, että "kassan lainvoimainen kieltäytyminen myöntämästä 8 §:ssä säädettyä korvausta ei estä työnantajaa myöntämästä vanhempainlomaa direktiivissä 96/34 säädetyin edellytyksin — —."

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

31 Puitesopimuksen 2 lausekkeen 1 kohdan mukaan työntekijöillä, niin naisilla kuin miehilläkin, on yksilöllinen oikeus vähintään kolmen kuukauden pituiseen vanhempainlomaan.

32 Tämän puitesopimuksen yleishuomioiden 9 kohdan nojalla vanhempainloma on äitiyslomasta erillinen loma. Vanhempainloma myönnetään vanhemmille, jotta he voisivat huolehtia lapsestaan. Tämä loma voidaan ottaa lapsen tiettyyn ikään asti, joka voi ulottua kahdeksaan vuoteen. Äitiyslomalla puolestaan on tästä eroava tavoite. Sen tarkoituksena on suojella yhtäältä naisen ruumiillista hyvinvointia ja

toisaalta äidin ja lapsen välistä erityistä suhdetta raskautta ja synnytystä seuraavana aikana, jotta tämä suhde ei häiriintyisi samanaikaisesta ammatillisesta toiminnasta johtuvan kaksinkertaisen rasituksen vuoksi (ks. vastaavasti asia C-366/99, Griesmar, tuomio 29.11.2001, Kok. 2001, s. I-9383, 43 kohta).

33 Tästä seuraa, että kummallakin vanhemmalla on oikeus vähintään kolmen kuukauden pituiseen vanhempainlomaan ja ettei sitä voida lyhentää, jos sen keskeyttää sellainen äitiysloman kaltainen toinen loma, jolla on eri tavoite kuin vanhempainlomalla. Yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että yhteisön oikeudessa annettu loma ei voi vaikuttaa oikeuteen ottaa toinen tässä oikeudessa annettu loma. Yhteisöjen tuomioistuin on näin asiassa C-342/01, Merino Gómez, 18.3.2004 antamassaan tuomiossa (Kok. 2004, s.I-2605, 41 kohta) katsonut, ettei äitiyslomalle jääminen voi vaikuttaa oikeuteen saada täysimääräinen vuosiloma.

34 On todettava, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole varmistanut, että kaikki vanhemmat saavat vähintään kolmen kuukauden pituisen vanhempainloman, koska se edellyttää, että vanhempainloman on pakko päättyä ajankohtana, jona se keskeytyy äitiysloman tai adoptioloman vuoksi, eikä vanhemmalla ole mahdollisuutta siirtää myöhempään ajankohtaan vanhempainloman sitä osaa, jota hän ei ole voinut pitää. Näin ollen tämä jäsenvaltio ei ole noudattanut direktiivin 96/34 mukaisia velvoitteitaan.

35 Tähän päätelmään ei vaikuta se seikka, että vanhempainloman ennenaikainen päättyminen äitiys- tai adoptioloman alkamisen vuoksi ei ole erityisen todennäköistä. Tämä seikka ei näet vaikuta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen olemassaoloon, vaan ainoastaan sen laajuuteen. Yhteisöjen tuomioistuin on tältä osin katsonut asiassa C-209/88, komissio vastaan Italia, 27.11.1990 antamansa tuomion 14 kohdassa (Kok. 1990, s. I-4313), että yhteisön oikeussäännössä asetetun velvoitteen noudattamatta jättäminen merkitsee sellaisenaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä eikä sillä, että noudattamatta jättämisellä ei ole ollut epäedullisia seurauksia, ole merkitystä.

36 On kuitenkin tutkittava, onko kyseinen noudattamatta jättäminen lopetettu vuoden 2002 lailla tehdyillä muutoksilla vuoden 1999 lakiin.

37 Näillä viimeisillä muutoksilla on vuoden 1999 lakiin otettu uusi versio sen 10 §:stä ja muun muassa tämän pykälän 6 momentti. Tällä säännöksellä ei myönnetä oikeutta vanhempainlomaan, vaan sillä ainoastaan säädetään, että työnantajan on mahdollista harkintansa mukaan myöntää tällainen loma.

38 Näin ollen on syytä todeta, että vuoden 1999 lain 7 §:n 2 momenttiin perustuvaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä ei ole lopetettu tämän saman lain 10 §:n 6 momentilla.

39 Tästä seuraa, että komission kanteensa tueksi esittämää ensimmäistä moitetta on pidettävä perusteltuna.

Toinen väite

— Asianosaisten lausumat

40 Komissio väittää, että vuoden 1999 lain 19 §:n 5 momentti, jossa säädetään, että ainoastaan sellaisten lasten, jotka ovat syntyneet tai joita koskeva lapseksi ottamista koskeva oikeudenkäynti on pantu vireille 31.12.1998 jälkeen, vanhemmilla on oikeus vanhempainlomaan, ei sovellu yhteen direktiivin 96/34 kanssa.

41 Komission mukaan tällä direktiivillä asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus antaa vanhempainlomaoikeus kaikkien tietyn ikäisten, enintään kahdeksan vuoden ja Luxemburgin suurherttuakunnan lain mukaan enintään viiden vuoden ikäisten lasten vanhemmille siitä riippumatta, ovatko lapset syntyneet ennen kyseisen direktiivin täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymistä 3.6.1998 vai sen jälkeen.

42 Komissio katsoo, että edellyttämällä, että lapset ovat syntyneet 31.12.1998 jälkeen tai että lapseksi ottamista koskeva hakemus on tehty toimivaltaiselle tuomioistuimelle tämän ajankohdan jälkeen, Luxemburgin suurherttuakunta on täytäntöönpannessaan direktiiviä 96/34 kansalliseen oikeusjärjestykseensä asettanut vanhempainlomaetuudelle sellaisen lisäedellytyksen, jota direktiivissä 96/34 ei sallita.

43 Luxemburgin hallitus vastaa tähän, että vanhempainlomaoikeuden perustana oleva tapahtuma on lapsen syntymä tai adoptointi ja että tämän on ollut tapahduttava sen jälkeen, kun direktiivi 96/34 tuli voimaan kyseisessä jäsenvaltiossa, jotta se voisi olla vanhempainlomaoikeuden perusta.

44 Kyseinen hallitus katsoo myös, että komission tulkinnalla annetaan direktiiville 96/34 taannehtiva vaikutus. Se muistuttaa siitä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, jonka mukaan yhteisön oikeussäännöillä ei ole taannehtivaa vaikutusta, paitsi sellaisissa poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa säännöstä selvästi ilmenee lainsäätäjän tätä tarkoittaneen. Näin ei ole nyt esillä olevassa asiassa, sillä jäsenvaltiot olivat päinvastoin aikoneet saattaa tämän direktiivin säännökset vaiheittain oikeusjärjestyksensä osaksi.

45 Luxemburg väittää lisäksi, että väitetty jäsenyysvelvoitteiden laiminlyönti on päättynyt, kun vuoden 1999 lakiin on otettu uusi 10 §:n 6 momentti.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

46 On syytä muistuttaa, että puitesopimuksen 2 lausekkeen 1 kohdalla annetaan työntekijöille yksilöllinen oikeus vanhempainlomaan, jotta he voivat huolehtia lapsestaan, ja että tämä loma voidaan ottaa tiettyyn ikään asti, joka voi ulottua kahdeksaan vuoteen ja joka jäsenvaltioiden on päätettävä. Luxemburgin säännösten mukaan loma voidaan ottaa siihen saakka, kunnes lapsi täyttää viisi vuotta.

47 Tästä seuraa, että direktiivillä 96/34 annetaan vanhempainlomaoikeus kaikille sellaisten lasten vanhemmille, joiden ikä alittaa tietyn rajan. Koska tässä direktiivissä säädetään, että oikeus vanhempainlomaan on olemassa tietyn ajanjakson ajan siihen saakka, kunnes lapsi saavuttaa kyseisen jäsenvaltion säätämän iän, sillä seikalla, onko lapsi syntynyt ennen tämän direktiivin täytäntöönpanolle asetettua määräpäivää vai sen jälkeen, ei ole merkitystä tässä suhteessa. Vanhempainlomaoikeus ei ole sidoksissa lapsen syntymään tai adoptointiin siten, että näiden tapahtumien ajankohtaa voitaisiin pitää sellaisena seikkana, johon tällaisen lomaoikeuden syntyminen perustuisi. Puitesopimuksen tekstissä tosin todetaan, että oikeus vanhempainlomaan myönnetään lapsen "syntymän tai adoption vuoksi", mutta tällä ilmaisulla kuvataan vain sitä, että vanhempainloman myöntämisedellytyksenä on se, että lapsi on syntynyt tai adoptoitu. Se ei tarkoita sitä, että jotta vanhempainlomaoikeudella olisi perusta, lapsen on ollut synnyttävä tai hänet on ollut adoptoitava sen jälkeen, kun kyseinen direktiivi tuli voimaan kyseisessä jäsenvaltiossa.

48 Edellyttämällä, että lapsi, jonka nojalla vanhemmalle voidaan myöntää vanhempainloma, on syntynyt 31.12.1998 jälkeen tai jota koskeva lapseksi ottamismenettely on pantu vireille tuon ajankohdan jälkeen, Luxemburgin suurherttuakunta on aiheuttanut sen, että vanhemmilla, joiden lapset olivat syntyneet ennen tuota ajankohtaa mutta eivät olleet täyttäneet viittä vuotta vuoden 1999 lain voimaan

tullessa, ei ole mahdollisuutta käyttää tätä oikeutta. Direktiivin 96/34 tällainen täytäntöönpanotapa on tämän direktiivin sen tavoitteen vastainen, jonka tarkoituksena on vanhempainlomaoikeuden myöntäminen sellaisten lasten vanhemmille, jotka eivät vielä ole saavuttaneet tiettyä ikää. Näin ollen kyseinen jäsenvaltio on asettanut tässä direktiivissä säädetylle vanhempainlomaoikeudelle sellaisen lisäedellytyksen, jota siinä ei sallita.

49 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 73 kohdassa todennut, tällä näkemyksellä ei mitenkään anneta direktiiville 96/34 taannehtivaa vaikutusta. Kyse on vain siitä, että sitä sovelletaan välittömästi ennen sen voimaantuloa syntyneisiin tilanteisiin (ks. vastaavasti asia C-162/00, Pokrzeptowicz-Meyer, tuomio 29.1.2002, Kok. 2002, s. I-1049, 50 kohta)

50 Luxemburgin suurherttuakunta väittää, että tämä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen on lopetettu säätämällä vuoden 1999 lakiin uusi 10 §:n 6 momentti, ja tältä osin on todettava, ettei viimeksi mainitulla anneta oikeutta vanhempainlomaan vaan että sillä ainoastaan annetaan työnantajalle mahdollisuus tarjota vanhempainlomaa työntekijälle. Näin ollen sillä ei lopeteta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä.

51 Kaikesta edellä lausutusta seuraa, että komission kanteensa tueksi esittämää toista väitettä on sitäkin pidettävä perusteltuna.

52 Näin ollen on todettava, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut direktiivin 96/34 mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt, että vanhempainloman on päätyttävä, jos äitiyslomaoikeus tai adoptiolomaoikeus alkaa sen aikana, ja että vanhemmalla ei ole mahdollisuutta siirtää myöhempään ajankohtaan vanhempainloman sitä osaa, jota hän ei ole voinut pitää, ja koska se on rajoittanut

vanhempainlomaoikeuden sellaisten lasten vanhempiin, jotka ovat syntyneet 31.12.1998 jälkeen tai joita koskeva lapseksiottamismenettely on pantu vireille tuon ajankohdan jälkeen.

Oikeudenkäyntikulut

53 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut, että Luxemburgin suurherttuakunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska viimeksi mainittu on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut UNICE:n, CEEP:n ja EAY:n tekemästä vanhempainlomaa koskevasta puitesopimuksesta 3 päivänä kesäkuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/34/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt, että vanhempainloman on päätyttävä, jos äitiyslomaoikeus tai adoptiolomaoikeus alkaa sen aikana, ja että vanhemmalla ei ole mahdollisuutta siirtää myöhempään ajankohtaan vanhempainloman sitä osaa, jota hän ei ole voinut pitää, ja koska se on rajoittanut vanhempainlomaoikeuden sellaisten lasten vanhempiin, jotka ovat syntyneet 31.12.1998 jälkeen tai joita koskeva lapseksiottamismenettely on pantu vireille tuon ajankohdan jälkeen.**

2) **Luxemburgin suurherttuakunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset